

Mötesanteckningar

27 september 2021

Närvarande: Anna-Maria Nygren
Linda Nordlöf
Sofia Andersson
Annelie Skoglund
Caroline Wiklund
Celina Sving
Sofie Stolt
Daniel Karlsson
Rikard Lövström
Minna Tolonen Lindgren
Madeleine Hanberger
Karin Apelgren
Jeanette Blomberg

Bakgrund

I lagen om nationell läkemedelslista specificeras vad som får lagras i registret (kap. 3 §8), där ingår bland annat administreringsätt och dosering. Informationen ska i möjligaste mån vara strukturerad.

Man har kommit fram till att administreringsätt omfattar administreringsväg, administreringsmetod och administreringsställe. Man såg också behov av att lägga till kodverk för ytterligare två administreringsätt.

En arbetsgrupp med representanter från Sveriges Kommuner och Regioner, Inera, Socialstyrelsen och tre regioner tog hösten 2018 fram utkast till kodverk för administreringsätt och dosenhet. Under 2019 har en arbetsgrupp med representanter från regioner, apotek och systemleverantörer med stöd av Sveriges Kommuner och Regioner och Socialstyrelsen arbetat med att färdigställa kodverken.

Läkemedelsverket har lagt till administreringsväg och administreringsmetod på läkemedelsprodukter. Dessa är angivna med begreppsystemet EDQM.

Kodverken för administreringssätt och dosenhet i Nationella läkemedelslistan baseras på det kliniska begreppssystemet Snomed CT. Mappningar gjordes mellan EDQM och Snomed CT under framtagandet av kodverken. E-hälsomyndigheten har sedan vidareutvecklat den första versionen av kodverken och de mappningar som gjordes.

Men hjälp av mappningarna kan man få förslag på administreringssätt och dosenhet utifrån valt läkemedel.

Syfte och mål med arbetsgruppen

De kodverk för administrering och dosering som tagits fram, av bland annat en del av deltagarna i gruppen, kommer kontinuerligt att behöva uppdateras och utvecklas. Behoven av uppdatering kan till exempel komma från önskemål från användarna eller upptäckas när nya läkemedel godkänns. Deltagarna i arbetsgruppen behövs för att bedöma och ge synpunkter på nya förslag, samt förankra dessa.

Frågeställningar

Ny dosenhet: Pumptryck

Det har framförts önskemål om att lägga till "pumptryck" i kodverket för dosenhet. Förskrivare har påtalat att det vore värdefullt vid dosering av t.ex. testosteronkrämen Tostrex. Idag finns alternativen "dos" och "mg" men i Fass och vid samtal med patient används antal "pumptryck". Andra läkemedel som skulle kunna doseras med pumptryck är Tostran, Testavan, Estrogel och Testim. Bör "pumptryck" läggas till?

En kommentar i gruppen är att tankarna går till pumptryck hos infusionspumpar, och ordet pumptryck kan i dessa fall missuppfattas. Man skulle hellre föredra "pumpning".

Det är viktigt att hålla listorna över föreslagna dosenheter korta och strikta, det är inte bra om listan över valbara dosenheter blir för stor.

I dagsläget är dosenhet kopplat till läkemedelsform. Om man inte hittar rätt dosenhet bland de som föreslås ska möjlighet finnas att välja något annat.

Det poängteras att det vore mycket enklare och säkrare om dosenhet var kopplat till läkemedelsprodukt i stället för läkemedelsform. För att få in dosenhet kopplat till produkt behöver denna information komma från Läkemedelsverket. Det är i dagsläget inte klart när detta kan ske.

E-hälsomyndigheten har en dialog med Läkemedelsverket angående detta.

Ändrad förkortning för dospåse och dosmått

Dosenheterna "dospåse", "dosmått" och "dossteg" har idag förkortningen "dos". Finns det risk för missförstånd ifall en dos innebär mer än ett dosmått, en dospåse eller ett dossteg? Bör förkortningen ändras?

Förslag framförs att ta första delen av orden i stället; "mått", "påse" och "steg". Flera håller med om att detta låter bättre än dos eller styck. Man har i kodverken försökt återanvända samma förkortningar, men det finns andra specifika förkortningar som t.ex. "spruta".

Dosenheten "dossteg" används i doseringsbeskrivningen av Xultrophy. En av regionerna informerar om att vården framför allt använder "enhet" som dosenhet för detta läkemedel.

Risk finns att "dossteg" skulle kunna misstolkas och användas felaktigt t.ex. när doseringen ska ändras över tid.

Administreringsmetod Implantation

I Kodverket för administreringsmetod finns termen "implantation" med patientvänlig synonym "implanteras". Av de läkemedel som har administreringsmetoden implantation används sällan implanteras i bipacksedeln. Ofta anges metoden som "injektion" eller "sätts in" i stället.

Bör vi byta namn på den patientvänliga synonymen? Ska EDQM-koden implantation kopplas till flera begrepp?

Alternativet "sätts in" skulle kunna fungera. Frågan är om detta kan misstolkas på andra ställen då. Diskussionen går kring hur ordföljden blir, det ser inte bra ut om "sätts in" blir lösryckt och står ensamt. Att få med administreringsvägen blir viktigt, annars kan informationen misstolkas så att patienten tror att implantatet t.ex. ska sättas in vaginalt. Får man med informationen "under huden" förstår patienten att det inte ska göras av denne själv.

Smörjes

Administreringsmetoden appliceras kan vara svår att förstå. Bör det vara något mer patientvänligt som smörjes?

Man har tidigare använt "in smörjes" men detta har frångåtts mer och mer. "Appliceras" är mer generellt och då får man i stället berätta noggrannare för patienten hur man ska göra. Insmörjes/smörjes kan tolkas som att det ska guggas in hårt.

Frågan kom upp om det finns någon referensgrupp med patienter för att ta reda på hur de tolkar texterna. En äldre person kan förstå "appliceras" medan det kan vara svårare för en yngre. På 1177.se finns ordbok för

patienter som förklarar begrepp, det finns även ett avsnitt som beskriver hur man ska ta olika mediciner. Är terminologin i Nationella läkemedelslistan synkad med 1177? E-hälsomyndigheten ska undersöka detta.

Fler administreringsställen

Behövs fler administreringsställen? Förslag har kommit på att lägga till finger, tår, munsår, penis och pung.

Den allmänna åsikten är att vi inte ska lägga till för många administreringsställen. Listan är redan ganska lång och risken finns att det då kommer behövas ännu mer specifika delar.

Övrigt

Diskussion om användarvänlighet samt mötesforumets syfte

Kodverkens användarvänlighet diskuterades. Det blir många fält att titta på och kan kännas rörigt för användaren. Vissa kodverk kan eventuellt filtreras bort, både "i munnen" och "sväljes" behöver inte användas tillsammans. Kravet är att man ska minst ange antingen administreringsmetod, administreringsväg eller administreringsställe.

Att ha administreringssätt och dosenheter kopplade till läkemedelsprodukt är önskvärt.

Fler frågor gällande inmatning av information kom upp. Man undrar om man kan markera att endast en viss del av informationen ska visas för patienten och den andra delen skickas med i bakgrunden. Detta har diskuterats i olika forum i Nationella läkemedelslistan.